

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

28 серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ, ГРОШІ ТА КРЕДИТ

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**
галузь знань **29 «Міжнародні відносини»**
спеціальність **292 «Міжнародні економічні відносини»**
освітня програма **«Міжнародний бізнес»**
вид дисципліни **обов'язкова**

ННІ: «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2025 / 2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
«28» серпня 2025 року, протокол №1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

д.е.н., проф., професор кафедри міжнародних економічних відносин та логістики Ірина ШКОДІНА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики

Протокол № 1 від 26 вересня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Анна ЗАЙЦЕВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

Сергій АРХІЄРЄВ
(прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри

Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від 27 вересня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» підготовки бакалаврів за спеціальністю 292 Міжнародні економічні відносини.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою дисципліни є формування у майбутніх фахівців з міжнародного бізнесу сучасного економічного мислення, знань з теорії фінансів, грошей, кредиту, розуміння функціонування фінансових ринків, монетарної, валютної та бюджетної політики та їх впливу на ефективність ведення міжнародного бізнесу.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- ознайомити студентів з теоретичними основами фінансів, грошей і кредиту, їх сутністю, функціями, видами та місцем у економічній системі країни.
- сформувати уявлення про структуру та механізми функціонування фінансової системи, включаючи державні фінанси, фінанси підприємств, домогосподарств та міжнародні фінанси.
- надати знання про сучасні форми грошей і грошовий обіг, з урахуванням глобальних тенденцій, цифровізації та трансформації платіжних систем.
- вивчити суть, функції, форми та принципи кредиту, а також його роль у національному та - міжнародному економічному середовищі.
- ознайомити з інструментами та механізмами грошово-кредитної політики, їхнім впливом на макроекономічну стабільність і розвиток міжнародних економічних відносин.
- проаналізувати роль банківської системи та інших фінансових посередників у забезпеченні фінансової стабільності та підтримці міжнародної економічної діяльності.
- дослідити діяльність міжнародних фінансових інституцій (МВФ, Світовий банк, ЄБРР, міжнародні інвестиційні та кредитні організації) та їх вплив на розвиток міжнародних економічних відносин.
- сформувати практичні навички аналізу фінансової інформації, оцінювання грошово-кредитної політики, інтерпретації дій центрального банку та міжнародних фінансових структур.
- розвивати здатність до критичного мислення щодо сучасних глобальних фінансово-економічних процесів, фінансової безпеки та валютно-фінансової інтеграції.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120 годин

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
7-й	-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна

- *формування наступних загальних компетентностей:*

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

- *формування наступних фахових компетентностей:*

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/деінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК 18 Здатність усвідомлювати зміст основних понять і законів міжнародного бізнесу, особливості організації та методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ФК 19 Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

1.7. Перелік результатів навчання, що формує дана дисципліна

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН17. Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН 27. Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності;

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

1.8. Передумови вивчення: Мікроекономічні та макроекономічні основи МБ, Міжнародні економічні відносини, Міжнародна економіка.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Гроші, кредит та міжнародне фінансове посередництво

Тема 1. Гроші в глобальній економіці: еволюція та сучасні виклики

Сутність грошей: функції, види, еволюція. Перехід від традиційних до електронних та цифрових валют. Функції грошей у цифрову добу: чи змінюють їх CBDC та стейблкоїни?

Еволюція грошових систем: від металевого стандарту до фіатних та «програмованих» грошей

Грошовий обіг: грошові агрегати (M0, M1, M2, M3) та їхній аналіз в контексті світових економік.

Грошові системи: національні та міжнародні грошові системи. Організація грошових систем у зарубіжних країнах. Вплив цифрових валют центральних банків (CBDC) на міжнародні розрахунки.

Тема 2. Міжнародний грошовий ринок та управління ліквідністю

Грошовий ринок: його структура, інструменти та учасники в міжнародному вимірі.

Попит і пропозиція грошей: аналіз факторів, що впливають на попит міжнародних корпорацій на гроші.

Ринок капіталів: інвестиції та заощадження як джерела фінансування міжнародного бізнесу.

Тема 3. Інфляція та грошові реформи: вплив на міжнародний бізнес

Інфляція: види, причини, методи вимірювання. Міжнародні індекси інфляції (CPI у різних країнах). Антиінфляційна політика: сутність та види. Державне регулювання інфляції

Вплив інфляції на бізнес: вплив інфляційних очікувань на інвестиційні рішення та ціноутворення в міжнародних компаніях.

Грошові реформи: міжнародний досвід проведення грошових реформ та їх наслідки для іноземних інвесторів. Грошові реформи та деномінації: уроки для бізнесу. Особливості проведення грошової реформи в Україні: характеристика та аналіз основних етапів.

Тема 4. Валютний ринок та його роль у міжнародному бізнесі

Валюта: сутність та визначення. Класифікація видів валюти Валютний ринок: інструменти та операції (спот, форвард, своп).

Валютний курс: режими та фактори, що його формують. Паритет купівельної спроможності (PPP) та його значення для міжнародного ціноутворення.

Валютний ризик: види та стратегії його мінімізації для міжнародних компаній.

Тема 5. Монетарна політика та її вплив на глобальний бізнес

Грошово-кредитна політика: цілі, інструменти та види.

Міжнародна координація монетарної політики: вплив рішень ФРС США, ЄЦБ на глобальну економіку та міжнародний бізнес.

Механізм трансмісії: як зміни процентних ставок впливають на інвестиції та фінансування транснаціональних корпорацій.

Тема 6. Кредит та міжнародні кредитні відносини

Кредит: сутність, функції, принципи.

Міжнародні форми кредиту: комерційний кредит (лізинг, факторинг, форфейтинг), банківський кредит, державний кредит.

Кредитний ризик: оцінка та управління кредитними ризиками в міжнародних угодах.

Тема 7. Міжнародне фінансове посередництво та FinTech

Фінансові посередники: роль банків та небанківських фінансових інституцій у фінансуванні міжнародного бізнесу. Характеристика механізму посередницького функціонування основних небанківських фінансових інституцій: страхових компаній, пенсійних фондів, ломбардів, лізингових компаній, факторингових компаній. Особливості

функціонування небанківських фінансових посередників у країнах з розвинутою ринковою економікою (США, Великобританія, Німеччина, Франція, Японія).

Банківські системи світу: моделі й порівняння (англосаксонська, континентальна, ісламська, японська, змішана). Глобальні банки: транснаціональні банки, їх функції та вплив на світову економіку. Вплив цифровізації на банки. Вплив ESG на банки.

FinTech та інновації: мобільні платежі, блокчейн, краудфандинг. Вплив на міжнародні фінансові послуги.

Тема 8. Центральні банки та їх роль в глобальному управлінні

Центральні банки: їх незалежність та функції в сучасному світі.

Міжнародне монетарне управління: співпраця центральних банків у рамках міжнародних організацій (наприклад, Базельський комітет).

Регулювання та нагляд: ризик-орієнтований банківський нагляд. Вплив регулятивних стандартів (Базель III) на міжнародні банки.

Розділ 2. Фінанси та управління в міжнародному бізнесі

Тема 9. Фінанси міжнародних компаній та фінансова політика

Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, їх суспільне призначення. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Корпоративні фінанси: сутність, принципи та джерела фінансових ресурсів міжнародних компаній.

Фінансова політика: її складові та вплив на фінансову стабільність міжнародного бізнесу.

Фінансовий менеджмент: фінансове планування, контроль та аналіз для транснаціональних корпорацій.

Фінансові санкції. Вплив фінансових санкцій на фінансову стабільність. Санкції як фінансовий інструмент, обхідні схеми й ризики для МНК.

Фінансова допомога: сутність, види. Міжнародна фінансова допомога Україні під час війни.

Тема 10. Міжнародне оподаткування та податкове планування

Податки: функції та види. Теоретичні питання перекладання податків та ухилення від їх сплати.

Міжнародне оподаткування: концепція резиденції та джерела доходу. Уникнення подвійного оподаткування.

Стратегії податкового планування: мінімізація податкового навантаження для міжнародних компаній.

Тема 11. Державні фінанси та глобальні фіскальні виклики

Державні фінанси: бюджетна система, державний борг та його вплив на міжнародні інвестиції. Загальна характеристика державних цільових фондів. Пенсійний фонд України. Фонд соціального страхування. Фонд соціального страхування на випадок безробіття. Інші фонди. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування як основне джерело формування доходів цільових фондів.

Фіскальна політика: її вплив на міжнародний бізнес та інвестиційний клімат.

Міжнародні фінансові організації: роль Світового банку, МВФ, ЄБРР у фінансуванні розвитку та стабілізації економік.

Тема 12. Фінансовий менеджмент міжнародних компаній

Доходи та прибуток: їх класифікація та аналіз в міжнародному контексті.

Управління фінансовими ресурсами: ефективне використання власних та залучених коштів.

Управління грошовими потоками: розробка балансів грошових потоків для міжнародних корпорацій. Фінансове управління для міжнародних компаній. Виклики і можливості для фінансового управління в глобальному середовищі. Стратегії фінансового управління для міжнародного бізнесу.

Тема 13. Страхування в міжнародному бізнесі: особливості та стратегії

Міжнародне страхування: його необхідність та функції.

Страхування ризиків: страхування експортних кредитів, політичних, валютних та інших міжнародних ризиків.

Перестрахування: роль міжнародних ринків перестрахування.

Страховий ринок та роль держави у розвитку страхового ринку в Україні

Тема 14. Міжнародні фінанси в умовах глобалізації та цифровізації

Міжнародні фінансові ринки: ринки грошей, кредиту та цінних паперів.

Дедоларизація: реальність vs. риторика, роль юаня/євро/«блокових» валют. Сценарії майбутнього: фрагментація/мультиполярність/інтероперабельність CBDC.

Цифровізація фінансів: вплив технологій на швидкість та вартість міжнародних транзакцій.

Проблеми та перспективи: роль міжнародних фінансових інституцій у гармонізації стандартів. Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями. Міжнародні фінансово-кредитні установи. Проблеми гармонізації фінансів України відповідно до критеріїв і стандартів Європейського співтовариства.

3. Структура навчальної дисципліни

назви розділів і тем	кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог го	у тому числі				
		л	п	лаб. .	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Гроші, кредит та міжнародне фінансове посередництво												
Тема 1. Гроші в глобальній економіці: еволюція та сучасні виклики	8	2	2			4						
Тема 2. Міжнародний грошовий ринок та управління ліквідністю	8	2	2			4						
Тема 3. Інфляція та грошові реформи: вплив на міжнародний бізнес	8	2	2			4						
Тема 4. Валютний ринок та його роль у міжнародному бізнесі	8	2	2			4						
Тема 5. Монетарна політика та її вплив на глобальний бізнес	8	2	2			4						
Тема 6. Кредит та міжнародні кредитні відносини	8	2	2			4						
Тема 7. Міжнародне фінансове посередництво та FinTech	12	4	4			4						
Тема 8. Центральні банки та їх роль в глобальному управлінні	8	2	2			4						
Усього	68	18	18			32						
Розділ 2. Фінанси та управління в міжнародному бізнесі												
Тема 9. Фінанси міжнародних компаній та фінансова політика	8	2	2			4						
Тема 10. Міжнародне оподаткування та	8	2	2			4						

податкове планування												
Тема 11. Державні фінанси та глобальні фінанси виклики	8	2	2			4						
Тема 12. Фінансовий менеджмент міжнародних компаній	8	2	2			4						
Тема 13. Страхування в міжнародному бізнесі: особливості та стратегії	12	4	4			4						
Тема 14. Міжнародні фінанси в умовах глобалізації та цифровізації	8	2	2			4						
Усього за розділом	52	14	14			24						
усього годин	120	32	32			56						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Гроші в глобальній економіці: еволюція та сучасні виклики	2
2.	Тема 2. Міжнародний грошовий ринок та управління ліквідністю	2
3.	Тема 3. Інфляція та грошові реформи: вплив на міжнародний бізнес	2
4.	Тема 4. Валютний ринок та його роль у міжнародному бізнесі	2
5.	Тема 5. Монетарна політика та її вплив на глобальний бізнес	2
6.	Тема 6. Кредит та міжнародні кредитні відносини	2
7.	Тема 7. Міжнародне фінансове посередництво та FinTech	4
8.	Тема 8. Центральні банки та їх роль в глобальному управлінні	2
9.	Тема 9. Фінанси міжнародних компаній та фінансова політика	2
10.	Тема 10. Міжнародне оподаткування та податкове планування	2
11.	Тема 11. Державні фінанси та глобальні фінанси виклики	2
12.	Тема 12. Фінансовий менеджмент міжнародних компаній	2
13.	Тема 13. Страхування в міжнародному бізнесі: особливості та стратегії	4
14.	Тема 14. Міжнародні фінанси в умовах глобалізації та цифровізації	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Підготовка студентами виступів з теми 1. Завдання: Порівняйте класичну кількісну теорію грошей з кейнсіанською теорією грошей. Використовуючи сучасні статистичні дані про грошову масу у країні (на вибір студента), проаналізуйте, яка з цих теорій	4

	краще пояснює сучасні тенденції в економіці. Практичний кейс: Аналіз впливу цифрових валют на транскордонні платежі та фінансові операції міжнародних компаній.	
2.	Підготовка студентами виступів з теми 2. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Завдання: Складіть огляд сучасного стану грошового ринку у країні (на вибір студента). Опишіть основні інструменти грошового ринку (облігації, векселі, депозити) та їхній вплив на короткострокову процентну ставку. Практичний кейс: Оптимізація управління ліквідністю для транснаціональних корпорацій.	4
3.	Підготовка до теми 3. Підготовка доповідей з аналізу інфляції і різних країнах та впливу її на бізнес. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Завдання. Дослідіть історичний приклад грошової реформи в будь-якій країні світу (наприклад, у Німеччині після Другої світової війни або в Україні в 1990-х роках). Опишіть причини, механізм та наслідки реформи для економіки. Практичний кейс: Аналіз стратегій хеджування інфляційних ризиків для компаній, що працюють на кількох ринках.	4
4.	Підготовка студентів до дискусії з теми 4. Вплив валютної політики на міжнародний бізнес. Завдання: Порівняйте валютні системи фіксованого та плаваючого курсу. Знайдіть приклади країн, що використовують ці системи, та оцініть, як зміни у валютному курсі впливають на їхній зовнішній торговий баланс. Практичний кейс: Управління валютними ризиками під час укладення міжнародних торгових контрактів.	4
5.	Підготовка студентами аналітичних доповідей з теми 5. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Підготовка до дискусії «Політика кількісного пом'якшення та її наслідки для бізнесу». Завдання: Проаналізуйте останні рішення центрального банку країни (на вибір студента) щодо грошово-кредитної політики. Як вони вплинули на пропозицію грошей та економічну активність? Практичний кейс: Аналіз впливу підвищення облікової ставки ФРС на вартість запозичень для міжнародної компанії.	4
6.	Підготовка студентами аналітичних доповідей з теми 6. Підготовка до дискусії про ефективність кредитування бізнесу. Завдання: Проаналізуйте кредитні продукти, що надаються банками у певній країні (споживчий кредит, іпотека, корпоративний кредит). Порівняйте їх умови та визначте, який вид кредиту є найбільш затребуваним. Практичний кейс: Вибір оптимальної форми кредитування для експортної операції.	4
7.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 7. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Завдання: Дослідіть структуру фінансового посередництва на грошовому ринку у країні (на вибір студента). Як банки та інші фінансові інституції взаємодіють для забезпечення ліквідності та розподілу капіталу? Практичний кейс: Використання інноваційних фінансових технологій для оптимізації міжнародних платежів	4
8.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 8. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Завдання: Підготуйте огляд функцій центрального банку країни (на вибір). Розгляньте роль центрального банку в регулюванні інфляції та стабільності банківської системи. Кейс: як рішення центральних банків вплинули на міжнародний бізнес? Практичний кейс: Аналіз ролі	4

	центральної банків у стабілізації фінансових ринків під час глобальних криз.	
9.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 9. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. «Міжнародний досвід надання податкових пільг». Завдання: Проаналізуйте фінансову політику країни (на вибір студента) за останні п'ять років. Які були основні напрями розвитку (збільшення державних витрат, зниження податків тощо), і як вони вплинули на підприємства міжнародного бізнесу? Практичний кейс: Розробка фінансової стратегії для міжнародної компанії	4
10.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 10. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Підготовка до дискусії «Вплив фінансової політики в умовах війни на бізнес». Завдання: Дослідіть податкову систему країни (на вибір студента). Порівняйте податки для фізичних та юридичних осіб, а також проаналізуйте, як зміни у податковому законодавстві вплинули на бізнес-середовище. Практичний кейс: Аналіз податкових наслідків при виборі юрисдикції для іноземної дочірньої компанії.	4
11.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 11. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Завдання: Підготуйте огляд державного бюджету країни (на вибір студента) за останній рік. Визначте основні джерела доходів та напрямки видатків. Проаналізуйте, як бюджет впливає на економічний розвиток. Практичний кейс: Вплив державного боргу країни на рейтинги її суверенних облігацій та, відповідно, на вартість фінансування для місцевих компаній	4
12.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 12. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Завдання: Вивчіть фінансову звітність великого підприємства (на вибір студента). Оцініть його фінансовий стан за допомогою аналізу основних фінансових показників (прибутковість, ліквідність, рентабельність). Практичний кейс: Консолідація фінансових результатів дочірніх компаній, що працюють у різних валютах	4
13.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 13. Збір та аналіз статистичного матеріалу за темою. Завдання: Підготуйте огляд ринку страхових послуг у країні (на вибір студента). Розгляньте основні види страхування (життя, здоров'я, майна) та оцініть їхній вплив на фінансову стабільність громадян та компаній. Практичний кейс: Вибір оптимального страхового покриття для міжнародного торгового контракту.	4
14.	Підготовка студентами аналітичних виступів з теми 14. Підготовка до дискусії «Криза міжнародних фінансів: можливі шляхи виходу». Практичний кейс: Аналіз перспектив використання блокчейн-технологій для спрощення міжнародних торгових розрахунків	4
	Разом	56

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено

7. Методи навчання

Форми та методи навчання: лекція, бесіда, дискусія, проблемний виклад навчального матеріалу, евристичний, аналітичний методи, дослідницький метод, метод проєктів, практичні методи (вправи).

Шифр ПРН (відповідно до ОНП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики / форми оцінювання
1	2	3	4
ПРН1.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів, демонстрація реальних прикладів щодо вирішення практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН3.	Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН7.	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати	Лекція, розв'язання практичних задач та кейсів	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях
ПРН14.	Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.	Дискусія, демонстрація реальних інформаційних систем і технологій у фінансах	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН17.	Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН19.	Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань
ПРН20.	Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.	Лекція, дискусія щодо доповідей за темами семінарських занять	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів
ПРН22.	Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація

	розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.		результатів виконання практичних завдань
ПРН 27.	Розуміти основні поняття і закони міжнародного бізнесу, а також особливості його організації, обирати методи здійснення міжнародного бізнесу в умовах невизначеності	Бесіда, пояснення, розповідь, робота з книгою	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, презентація
ПРН 28.	Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансово-інвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн	Робота в малих групах щодо виконання практичних завдань	Оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях, тестів, презентація результатів виконання практичних завдань

У результаті вивчення дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» студенти ОПП «Міжнародний бізнес» зможуть розвинути наступні **soft skills**, важливі саме для їхньої професійної діяльності:

- **аналітичне мислення** - здатність аналізувати та розуміти вплив глобальних фінансових ринків, валютних курсів, монетарної політики різних держав на міжнародний бізнес.
- **критичне мислення** - розвиток здатності оцінювати різні фінансові моделі, концепції та теорії, зіставляючи їх з практичними умовами ведення міжнародного бізнесу;
- **управління часом** - під час роботи з кейсами та завданнями студенти будуть розвивати навички планування та розподілу часу для досягнення фінансових результатів.
- **комунікативні навички** - робота в командах над проектами допоможе студентам чітко виражати фінансові концепції та аргументовано захищати свої позиції.
- **проблемне мислення та прийняття рішень**. Студенти будуть вирішувати складні фінансові питання, що потребують пошуку альтернативних рішень і оцінки ризиків міжнародного бізнесу
- **переговорні навички**. Студенти навчатися ефективно спілкуватися та вести переговори з представниками різних країн і культур, враховуючи різницю в підходах до фінансів та бізнесу в різних економіках.
- **лідерські якості**. Участь у командних проектах з фінансового планування сприятиме розвитку лідерських навичок та управління колективом.

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий, тестовий. Поточний контроль проводиться під час семінарських занять у вигляді усного або письмового опитування, виступів студентів під час обговорення питань, самостійної роботи, тестування, написання есе, рефератів, контрольних робіт тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) враховується під час визначення підсумкової оцінки з дисципліни у формі іспиту.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. **УВАГА!** У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше **30 балів** з навчальної дисципліни під час поточного контролю.

У разі продовження дії **обставин непоборної сили** здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **екзамен в дистанційній формі** з використанням **платформ Moodle**.

Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання														Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
5	4	4	4	4	4	5	5	4	4	4	4	4	5	60	100

T1, T2 ... – теми розділів;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях

Критерії оцінки усного опитування на семінарських заняттях встановлюються за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу курсу;
- знання основної та додаткової літератури;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій (кейсів), розв'язання задач, проведення розрахунків тощо при виконанні завдань, внесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладу матеріалу при виступах і аудиторії, вміння захищати свою позицію та здійснювати узагальнення інформації, отриманої з відповідей інших осіб.

“4” балів студент отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання лекційного матеріалу, а також підручників і навчальних посібників. Студент повинен знати як саме економічні категорії і закони проявляються в ринкових умовах на мікрорівні та на макrorівні здійснювати порівняльний аналіз, робити логічні висновки, висловлювати власне ставлення до пропонованих йому проблем, демонструвати знання законодавчих та нормативних актів України.

«3» бали свідчить, що студент має тверді знання з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» обсязі навчальної програми, вміє використовувати інструментарій. Але у розкритті змісту питань були допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, або недостатнє висвітлення питань.

“2” бали виставляється тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі і є в навчальних планах і програмах. Ці бали виставляється коли студент продемонстрував, хоча і не в повному обсязі, але в цілому, правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

“1” балів ставиться при наявності серйозних недоліків, коли знання студентів нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

2. Критерії оцінки знань при виконанні задач на семінарських заняттях

«0,5» балів ставиться коли студент дає повну вичерпну відповідь. Вона складається з правильних арифметичних дій, доцільного та логічного теоретичного обґрунтування виконаних розрахунків.

“0,3” бали студент отримує у тому випадку, коли арифметичне рішення задачі дається без повного теоретичного обґрунтування.

“0” ставиться, коли студент зовсім не розв'язує задачі, або розв'язує її неправильно. Опис та розв'язок є повністю ідентичним опису і розв'язку задачі іншим студентом.

3. Критерії оцінки відповідей на тестові питання на семінарських заняттях

Тестове завдання передбачає необхідність вибрати одну або кілька правильних відповідей на поставлені питання. Кожна правильна відповідь на тестові запитання оцінюється в 1 бал. На виконання одного завдання відводиться 1-2 хвилини.

Загальна оцінка за тестове завдання виставляється в залежності від набраної кількості балів:

“0,5” балів виставляється, якщо правильні відповіді складають 90-100%.

“0,4” бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 74-89%.

“0,3” бали виставляється, якщо правильні відповіді складають 60 - 73%.

“0” виставляється, якщо правильні відповіді складають до 60%.

Підсумкова оцінка на семінарському занятті виставляється на основі оцінювання всіх видів робіт як середня величина:

Процедура визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Рішення ухвалюється науково-методичною комісією ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу» на підставі поданого пакету документів від здобувача освіти..

Можуть також додатково, або замість певних завдань враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу) та ін;
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з економічних проблем (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях (підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Шкала балів за видами робіт

№	Види навчальних робіт	Максимальна оцінка	Примітка
1	Відповіді на семінарах	0-4	За семінар, незалежно від кількості відповідей
3	Тестування	0-0,5	За одне правильно виконане завдання
2	Розв'язання задач	0-0,5	За заняття, незалежно від кількості задач

Критерії оцінки на екзамені. Екзаменаційна робота складається із

- 20 тестів – 1 бал за кожен вірну відповідь. 20 балів
- 2 аналітично-теоретичних завдання (по 10 балів)

“10 - 9” балів студент отримує, якщо його відповідь повністю відповідає визначеним критеріям. Він повинен знати відповіді на всі питання навчальної програми, продемонструвати повні і глибокі знання лекційного матеріалу, а також підручників і навчальних посібників. відповіді глибокі, системні, з посиланнями на сучасні наукові джерела та статистику; демонструється вміння порівнювати різні теоретичні підходи; пропонуються власні аргументовані висновки й сценарії.

“8-7” балів свідчить, що студент має тверді знання з дисципліни «Фінанси, гроші та кредит» обсязі навчальної програми, вмє використовувати інструментарій. Але у розкритті змісту питань були допущені незначні помилки у формулюванні термінів і категорій, або недостатнє висвітлення питань.

“6-4” балів виставляється тоді, коли знання студентів відповідають мінімуму і не нижче вимог, які існують у вищій школі і є в навчальних планах і програмах. Ці бали виставляється коли студент продемонстрував, хоча і не в повному обсязі, але в цілому, правильні знання програми курсу, виявив розуміння основного змісту питань.

“3-1” балів ставиться при наявності серйозних недоліків, коли знання студентів нижче мінімуму навчальної програми, коли вони мають хаотичний і безсистемний характер, коли у студента відсутнє розуміння не тільки другорядних, але і вузлових питань курсу.

9.

Шкала оцінювання

	Оцінка
--	--------

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
0-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник: 2 вид., доповн. / Карлін М.І. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 364 с.
2. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
3. Рендал Рей Сучасна теорія грошей. 2 видання. Вид-во: Наш формат. 2022. 480 с.
4. Булло Олівер. MONEYLAND. Грошокрай: чому злочини та шахраї керують світом і як це змінити. Х.: Видавництво Vivat. Серія книг Історія та політика. 2020. 432 с.
5. Фінанси. Практикум / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І. О. Лютого. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 352 с.
6. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави : навчальний посібник. Карлін М. І. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 416 с.
7. Фінанси підприємств. Підручник / О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.Й.Вівчар, О.М.Чубка .К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.
8. Курило А. Фінанси підприємств. Видавництво Кондор. Харків.2020. 340 с.
9. Венгер В., Коваленко Д. Фінанси, гроші та кредит. Теорія та практика. Видавництво Центр навчальної літератури. 2019. 578 с.
10. Fratianni Michele, Hauskrecht Andreas, Stefanescu Catalin. International Money And Finance. Publisher World Scientific Publishing Co Pte Ltd. 2022. 320 pages
11. Melvin Michael, Norrbinn Stefan. International Money and Finance. Publisher Elsevier Science & Technology. 2022. 350 pages
12. Sawyer Malcolm. The Power of Finance : Financialization and the Real Economy. Publisher Agenda Publishing. 2023. 320 pages
13. Cardullo M. W., Liu Manhong Mannie. An Alternative Analytic Model for the Global Financial System. Publisher World Scientific Publishing Co Pte Ltd. 2023. 400 pages

Допоміжна література

14. Government Budgets. Virtual Learning Opportunities. Federal Reserve Systemn. <https://www.econlowdown.org/>
15. Top 10 banking trends in 2025 and beyond. <https://www.accenture.com/us-en/insights/banking/top-10-trends-banking-2025>
16. Banking Industry 2025. <https://www.reportlinker.com/>
17. The world's largest banks by assets, 2025. <https://www.spglobal.com/market-intelligence/en/news-insights/articles/2025/4/the-worlds-largest-banks-by-assets-2025-88424232>
18. Основні показники діяльності банків України. 2025 <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
19. Активні та пасивні операції банків. 2025 <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
20. Показники діяльності учасників ринку небанківських фінансових. 2025 послуг <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist>
21. Monetary Policy Basics. Virtual Learning Opportunities. Federal Reserve Systemn. <https://www.federalreserveeducation.org/about-the-fed/structure-and-functions/monetary-policy>
22. Monetary Policy. Virtual Learning Opportunities. Federal Reserve Systemn. https://www.econlowdown.org/resource-gallery/monetary_policy
23. Fiscal Policy Online Modules for Teachers and Students. Virtual Learning Opportunities. Federal Reserve Systemn. <https://www.stlouisfed.org/education/fiscal-policy-online-course-for-teachers-and-students>
24. Тернер Едеір. Між боргом і дияволом. Гроші, кредит та реформування глобальних фінансів. Видавництво Апірі. 2020. 416 с.

25. Геращенко О. Цікаво про фінанси. Видавництво Фоліо. 2021. 188 с.
26. Shkodina I, Yehorova Y. Monetary policy as a factor of global financial market volatility increasing. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2017. №1 (22). P.5 – 17
27. Shkodina I. Global uncertainty as a sign of the transformation of the socio-economic system. *Business Inform*. 2017 №6. P. 8-12.
28. Shkodina I. Influence of financial technologies on the transformation of the financial system. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2018. No. 1 (24).
29. Shkodina I., Melnychenko O., Babenko M. Quantitative easing policy and its impact on the global economy. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2020. v. 2, n. 33. p. 513-521.
30. Shkodina I., Ilynitskaya S. Foreign experience of corporate governance in companies with state participation. *Young scientist*. 2017. №. 11
31. Шкодін І.В., Зеленько О.О. Бюджетна політика та її особливості в економіці України. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм*. 2021. № 13. С. 145-151.
32. Шкодін І.В., Зеленько О.О. Стійкі фінанси як фактор трансформації фінансових відносин. *Бізнес Інформ*. 2023. №2. С.204 – 209
33. Shkodina I. Green digital finance: driving sustainable investments through decentralization and digitalization. *Global Scientific Trends: Economics and Public Administration*. 2024. Vol. 1 No. 1. P. 90-105. <https://gst-journal.net.ua/index.php/gst/issue/view/1>
34. Шкодін І., Кондратенко Н. Глобальна динаміка ринку IPO: структурний аналіз та перспективи зростання. *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку*. No 3(14)2024. С. 47-58. DOI: <https://doi.org/10.26565/2786-4995-2024-3-04>
35. Шкодін І. В., Чемчикаленко Р. А. Модель інтеграції цифрових фінансів у стійке фінансування в умовах фрагментованої економіки. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 3. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.3.28>

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

1. www.zakon.rada.gov.ua – Верховна Рада України.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Сайт Національного банку України <https://bank.gov.ua>
4. Сайт Світового банку // Режим доступу: <http://www.worldbank.org>
5. Сайт Міжнародного Валютного фонду. – Режим доступу: <http://www.imf.org>
6. www.ssmc.gov.ua – Національна комісія з цінних паперів і фондового ринку.
7. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України.
8. www.finance.ua – система розкриття інформації на фінансовому ринку України.
9. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
10. www.securities.org.ua – інтернет-бібліотека "Цінні папери України".
11. www.smida.gov.ua – система розкриття інформації на фондовому ринку України.
12. www.uaib.com.ua – Українська асоціація інвестиційного бізнесу.
13. Global finance // <https://www.gfmag.com>
14. <http://lira-k.com.ua/books/ekonomichni/?page=2>
15. http://condor-books.com.ua/index.php?route=product/product&path=1&product_id=962

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПЕРЕБОРНОЇ СИЛИ

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі настання / подовження дії **обставин непереборної сили** (в тому числі запровадження жорстких обмежень з заборобою відвідування ЗВО) надається можливість скласти **екзамен дистанційно** на платформі Moodle в дистанційному курсі **Фінанси, гроші та кредит**, режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=9884>

